

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 19.3.2007 64. vuosikerta Numero 1 Sivu 2

Luopumistuki turvaa sukupolvenvaihdoksen

Minna Väre, MTT

Viljelijöiden luopumistukijärjestelmät ovat ensiarvoisen tärkeitä perheviljelmien säilyttämiseksi Suomessa. Järjestelmät mahdollistavat oikein ajoitetun sukupolvenvaihdoksen ja ylläpitävät maatalouden työpaikkoja.

Houkutteleva luopumistukijärjestelmä on tarpeen myös nuorten viljelijöiden saamiseksi maatalouteen. Tämä edellyttää eläkkeen alaikärajan pitämistä tarpeeksi matalana ja riittävän korkeaa luopumistukieläkettä.

Tällä hetkellä luopumistukijärjestelmiä hyödynnetään noin joka toisessa sukupolvenvaihdoksessa. Sukupolvenvaihdosten vähentyessä tilamäärä on vähentynyt ja tilakoko kasvanut. Viljelijöiden luopumispäätökset vaikuttavatkin ratkaisevasti maatalouden rakennekehitykseen.

Toimintaympäristö vaikuttaa luopumispäätökseen

Sukupolvenvaihdos on suunniteltava ajoissa. Tärkeimmät luopumispäätökseen vaikuttavat tekijät ovat: viljelijän ja puolison ikä, mahdollisten jatkajien ikä ja lukumäärä, tilakoko, tilan sijainti ja tuotantosuunta sekä tulotaso eläkkeelle jäämisen jälkeen. Isoilla tiloilla sukupolvenvaihdoksen toteutuminen on todennäköisempää kuin pienemmillä tiloilla. Mitä suurempi on odotettavissa oleva eläke, sen aikaisemmin sukupolvenvaihdos tehdään. Tarkastelu perustuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen rekistereistä poimittuun aineistoon.

Maatalouden rakenteen muuttumisen lisäksi myös viljelijöiden tilan ulkopuoliset tulot ja niiden osuus tilan kokonaistuloista on kasvanut viime vuosina. Tutkimuksen mukaan viljelijöiden lisääntyvät tilan ulkopuoliset tulot eivät kuitenkaan merkittävästi vaikuta perheviljelmämuotoisen maatalouden jatkuvuuteen pitkällä aikavälillä. Sen sijaan tilan ulkopuoliset tulot vaikuttavat tilanpidon lopettamispäätösten ajoitukseen sekä tuotantoresurssien siirtymiseen tuotantoa jatkaville viljelijöille.

Lue aiheesta lisää: Väre, M. 2007: Determinants of farmer retirement and farm succession in Finland. Maa- ja elintarviketalous 93. Verkkojulkaisu osoitteessa: www.mtt.fi/met/pdf/met93.pdf .

Lisätietoja: minna.vare@mtt.fi
puh. (09) 5608 6322

Minna Väre

Viljelijöiden luopumistukijärjestelmät turvaavat perheviljelmien säilyttämistä Suomessa. Ne mahdollistavat sukupolvenvaihdokset tiloilla ja ylläpitävät työpaikkoja maaseudulla.